اخبار

استقبال از برقراری ارتباط میان ایران و مصر

سفیر عمان در قاهره تاکید کرد که ایران بار دیگر آمادگی اش برای از سرگیری روابط با مصر را اعلام کرده است.

به گزارش ایسنا، عبدالله بن ناصر الرحبی، سفیر عمان در مصر در گفت‌وگو با اسپوتنیک اعلام کرد که بعد از میانجیگری‌های مسقط، ایران بار دیگر آمادگی‌اش برای از سرگیری روابط با مصر را اعلام کرد. وی گفت: طی سفر سلطان هیثم بن طارق، پادشاه عمان به تهران بعد از سفری که به قاهره انجام داده بود، ایران بار دیگر اعلام کرد که قصد دارد اختلافات را کنار بگذارد و روابطش با مصر را از سربگیرد و این امر در راستای منافع تمام منطقه خواهد بود. سفیر عمان در قاهره با اشاره به اشتراکات سیاسی کشورش با مصر خاطرنشان کرد که در سفر سلطان هیثم بن طارق به مصر به موضوع از سرگیری روابط تهران و قاهره پرداخته شد. برخی منابع مصری اخیرا در گفت‌وگو با الشرق الاوسط با اشاره به رغبت و تمایل ایران برای از سرگیری روابط با قاهره تاکید کردند که مصر از این مساله استقبال می‌کند. این منابع آگاه اعلام کردند که قاهره امیدوار است روابط دوجانبه‌اش با تهران تقویت شود به گونه‌ای که این روابط هماهنگ با سیاست منطقه‌ای مصر باشد. این منابع با اشاره به مواضع مسئولان و مقامات ایرانی و در راس آن‌ها حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران تاکید کردند که سیگنال‌های مثبت و مکرر ایران برای از سرگیری روابط با قاهره در سطح جهان خبرساز شده است. نبیل فهمی، وزیر خارجه پیشین مصر در گفت‌وگو با الشرق الاوسط گفت که گزارشات منتشر شده درخصوص تمایل مصر برای برقرای روابط با ایران یک موضع ابتدایی است، به نظر می رسد که دو طرف ایرانی و مصری تمایل دارند که روابطشان را گسترش دهند و ایران اخیرا مواضع زیادی در این زمینه داشته است. منابع سیاسی عراقی نیز اخیرا در گفت‌وگو با روسیاالیوم به جزئیات سفر عمار حکیم، رهبر جریان حکمت ملی عراق به قاهره و دیدار با مقامات ارشد مصر پرداختند. این منابع با اشاره به چند نشست امنیتی میان مسئولان ایرانی و مصری در بغداد اعلام کردند که عمار حکیم پیام ایران برای از سرگیری روابط با مصر را به عبدالفتاح سیسی، رئیس جمهور این کشور منتقل کرده است. منابع عراقی افزودند که پیام ایران مثبت بوده است و پاسخ عبدالفتاح سیسی در این خصوص نیز مثبت بوده است.

پوشش خبر عمران خان ممنوع شد

پس از آنکه اداره تنظیم مقررات رسانه‌ای پاکستان از شبکه‌ها خواست جلوی افراد دخیل در شورش‌های ماه گذشته میلادی را بگیرند، پوشش خبری عمران خان از تمام کانال‌های خبری اصلی در این کشور حذف شده است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، دستور این اقدام اخیرا از سوی سازمان تنظیم مقررات پاکستان صادر و از تمامی شبکه‌های خبری خواسته شده تا پوشش خبری افراد دخیل در حمله ماه گذشته میلادی به نهادها و ساختمان‌های نظامی را متوقف کنند. این حمله در پی دستگیری عمران خان، نخست وزیر برکنار شده پاکستان و از سوی حامیان وی اتفاق افتاد.

اداره تنظیم مقررات الکترونیک پاکستان از دارندگان مجوز تلویزیونی خواسته تا مطمئن شوند که شورشیان، تسهیل کنندگان، عاملان و اشاعه دهندگان انزجار و تنفر به طور کامل از رسانه‌ها حذف شوند و اخباری از آنها منتشر نشود. البته در این دستور اشاره مستقیمی به عمران خان نشده است.

عدم پوشش خبری از عمران خان شامل اسم و تصویر وی می‌شود. همچنین اشاره به وی نیز از وبسایت‌های خبری حذف شده است.

عمران خان مدت‌هاست که یکی از چهره‌های سیاسی پاکستان است که در رسانه‌های این کشور نشان داده می‌شود و سخنرانی‌ها و تجمعات مربوط به او در تلویزیون پخش می‌شود.

این ممنوعیت انتشار تصاویر و اخبار در میانه سرکوب گسترده‌تر علیه عمران خان و حزب تحریک انصاف پاکستان وی صورت گرفته که در جریان آن ده‌ها تن از اعضای حزب و هزاران تن از حامیانش دستگیر شده‌اند و خودش می‌گوید که ارتش قدرتمند پاکستان در این سرکوب دست دارد.

حسین امیرعبداللهیان در یادداشتی تشریح کرد

سیاست خارجی ایران در دوران گذار

وزیر امور خارجه نوشت: چندجانبه گرایی به عنوان یکی از ابزارهای محوری در پیشبرد دیپلماسی اقتصادی مدنظر دولت دکتر رئیسی می‌باشد. حضور فعال ما در سازمان‌های اقتصادی منطقه‌ای ناشی از همین توجه به اهمیت چندجانبه گرائیست.

تجربه گران ولی ارزشمندِ ایران در مقابله با یک جانبه گرائی افسارگسیخته، یک دارائی کم نظیر برای بریکس خواهد بود. متقابلا، عضویت در بریکس، جمهوری اسلامی ایران را از ظرفیت جدیدی در دیپلماسی اقتصادی چندجانبه‌بهره مند خواهد ساخت

حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه کشورمان که به تازگی در نشست وزرای خارجه کشورهای دوست بریکس شرکت فعال داشته در یادداشتی در روزنامه تهران تایمز با عنوان «بریکس و سیاست چندجانبه گرایی ایران» منتشر کرد.

در این یادداشت آمده است: شهر کیپ تاون در آفریقای جنوبی در روز ۱۲ خردادماه جاری میزبان نشست وزرای امور خارجه کشورهای دوست بریکس بود. اینجانب به دعوت دکتر پاندور وزیر امور خارجه افریقای جنوبی در این نشست شرکت نمودم و طی سخنرانی در نشست و نیز در ملاقات با همتایان خود از کشورهای عضو بریکس، به تبیین مواضع جمهوری اسلامی ایران در خصوص بریکس و اهداف و برنامه های آن پرداختم.

پنج کشور عضو بریکس بیش از یک پنجم تولید ناخالص داخلی، چهل درصد جمعیت (بیش از ۳ میلیارد نفر) و سی درصد مساحت جهان را شامل می‌شوند. با گذشت پانزده سال از تاسیس بریکس، این گروه توانسته است جایگاه خود را به عنوان یک ائتلاف مهم از اقتصادهای نوظهور و خط مقدمِ کشورهای جنوب در مقابله با نظام های اقتصادی و مالی جهانی مطرح نماید. رویکردهای اخیر کشورهای عضو در قبال برخی روندهای غالب در جهان و اقداماتی که از جمله برای مقابله با هژمونی دلار و مخالفت با یک جانبه گرایی در عرصه اقتصاد و تجارت جهانی در پیش گرفته اند مورد اقبال بسیاری از کشورها قرار گرفته است بگونه ای که تعدادی از کشورها خواستار عضویت در آن شده اند.

دولت جمهوری اسلامی ایران در چارچوب دکترین سیاست خارجی متوازن از جمله دیپلماسی اقتصادی را مورد توجه جدی سیاست خارجی خود قرار داده است. چندجانبه گرایی به عنوان یکی از ابزارهای محوری در پیشبرد دیپلماسی اقتصادی مدنظر دولت دکتر رئیسی می باشد. حضور فعال ما در سازمانهای اقتصادی منطقه ای ناشی از همین توجه به اهمیت چندجانبه گرائیست. عضویت اخیر جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای- که بزودی مرحله نهایی عضویت دایم تکمیل می شود- یک دست آورد مهم دیگر در این عرصه می باشد. سازمان همکاری شانگهای قطعا با عضویت کامل جمهوری اسلامی ایران تقویت خواهد شد کمااینکه جمهوری اسلامی ایران نیز با عضویت در این سازمان، بیش از پیش از مزایای چندجانبه گرایی بهره مند خواهد شد.

همچنین عضویت در بریکس می تواند یک گام محکم دیگر در پیشبرد و تقویت چندجانبه گرائی جمهوری اسلامی ایران باشد. در ماه ژوئن سال گذشته نامه ای را برای همتایان خود در ۵ کشور عضو فرستادم و ضمن اشاره به مزایای متقابل، آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای عضویت در بریکس را اعلام نمودم. عضویت جمهوری اسلامی ایران با برخورداری از ظرفیتهای بالقوه و بالفعل فراوان نظیر منابع انرژی سرشار و موقعیت جغرافیایی و مواصلاتی کم نظیر و نیز نیروی انسانی ماهر و دست آوردهای علمی و دانش بنیان قطعا ارزش افزوده قابل توجهی را برای بریکس بهمراه خواهد داشت. تجربه گران ولی ارزشمندِ ایران در مقابله با یک جانبه گرائی افسارگسیخته، یک دارائی کم نظیر برای بریکس خواهد بود. متقابلا، عضویت در بریکس، جمهوری اسلامی ایران را از ظرفیت جدیدی در دیپلماسی اقتصادی چندجانبه بهره مند خواهد ساخت.

تعداد کشورهایی که در کنار جمهوری اسلامی ایران علاقمندی خود را به عضویت در بریکس اعلام کرده اند و برخی از آنها در نشست کیپ تاون حضور داشتند بیانگر اهمیت روزافزون اهدافی است که بریکس بدنبال تحقق آنهاست. همانطور که در سخنرانی خود در نشست دوستان بریکس تصریح نمودم یک «بریکس گسترش یافته» می تواند الگوهای موثری از حکمرانی شمولی و جمعی، همکاری نوین جنوب-جنوب و ائتلاف جدید اقتصادهای نوظهور را به جهان عرضه نماید؛ الگوهایی که قطعا در اصلاح نظامات کنونی در جهان نقش ایفا خواهند کرد.

در حال حاضر عضویت در بریکس در دستور کار اعضای بریکس شامل هند، آفریقای جنوبی، برزیل، روسیه و چین قرار گرفته است. همچنین، شرکای ما در بریکس در حال تدوین معیارهای عضویت هستند (البته همانطور که در گفتگو با همتایان خود از کشورهای عضو بریکس تصریح کردم هر معیاری که ملاک عضویت در بریکس قرار گیرد جمهوری اسلامی ایران منطقا یکی از کاندیداهای اصلی برای عضویت خواهد بود.)

در سخنان خود و رایزنی ها برای تحقق عضویت ایران در بریکس تاکید کردم که البته جمهوری اسلامی ایران صرفا منتظر عضویت رسمی در بریکس نمی‌ماند و راههای شراکت با این بلوک مهمِ جنوب را مدنظر قرار خواهد داد. روابط سیاسی ما با هر ۵ کشور عضو در بهترین سطح قرار دارد و تعاملات اقتصادی و تجاری دو جانبه ما با تک تک اعضا رو به گسترش است. ما در جمهوری اسلامی ایران بدنبال آن هستیم فضاهای همکاری چندجانبه جدیدی را فراهم سازیم. بزودی وزرات امور خارجه جمهوری اسلامی ایران نشستی را در تهران با دعوت از کشورهای عضو بریکس برگزار خواهد کرد و راههای گسترش تعاملات را بررسی خوهیم کرد.

اینجانب نیز از فرصت‌هایی که در پیش است از جمله ملاقات‌هایی که با همتایان خود از کشورهای عضو بریکس در مناسبتهای مختلف خواهم داشت برای این منظور بهره خواهم برد.

دستور کار ما در پیگیری دیپلماسی پویا این است: «ما هر جا که منافعی برای ملت عزیز ایران باشد آن جا هستیم.»

جنجال یک پست اینستاگرامی

ظریف چه گفت و چه شنید؟

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه پیشین روز شنبه (۱۳ خرداد) در صفحه اینستاگرام خود درباره جمله «خودمان انتخاب کردیم» نویسه‌ای کوتاه را منتشر کرد که در روزهای اخیر، به کانونی برای مجادله موافقان و مخالفان تبدیل شد. نویسه ظریف بلافاصله در فضای مجازی نیز توجهات را به سوی خود جلب کرد. برای ساعاتی نیز هشتگ‌های # ظریف و # ترکمنچای در توئیتر فارسی داغ شد.

ظریف در یادداشت اینستاگرامی خود نوشت: «چند سال پیش در برابر پرسشی سخت، پاسخ دادم: «خودمان انتخاب کردیم». بسیاری از آن سخن رنجیدند.» ظریف در ادامه با ارجاع به جمله‌ای از مرحوم پروفسور روح‌الله رمضانی، با این مضمون که ایرانیان در پانصد سال گذشته نتوانسته‌اند میان اهداف و امکانات توازن ایجاد کنند، نوشت: «ما در طول تاریخ اهدافمان را بر اساس آرزوهایمان چیده‌ایم و به توانایی‌هایمان توجهی نکرده‌ایم. گرایش تاریخی ما برای رسیدن به آرزوها بدون در نظر گرفتن امکانات، نه تنها در سیاست خارجی نمایان است، بلکه در شکل‌گیری خطوط متراکم خودرو پشت هر تونل کم عرض نیز دیدنی است.»

در جنجالی‌ترین بخش از نویسه اینستاگرامی ظریف آمده است: «راستی نه تنها ما مردم بلکه نخبگان ما کدامیک را بیشتر نکوهش می‌کنند: آن‌ها که با آرزوی بازپس‌گرفتن سرزمین از دست رفته در قرارداد گلستان، بخش‌های بیشتری از سرزمین و حتی استقلال ایران را به باد دادند، یا آن‌ها که با قرارداد ترکمانچای دست‌کم قسمتی از سرزمین تازه از دست رفته را بازپس گرفتند؟ برای پیشگیری از ترکمانچای‌ها باید «انتخاب کنیم» که آرزوهایمان را در چارچوب امکانات دنبال کنیم.» وزیر خارجه سابق کشور در بخش پایانی نوشته خود چند پرسش را نیز مطرح کرد: «چرا «سازش‌کار» منفی، و «سازش‌ناپذیر» مثبت است؟ مگر سازش جز به معنی دستیابی به نقطه‌ی اشتراک و توازن برای حرکت به سوی آرمان‌هاست؟ مگر می‌توان از روش دیگری به آرمان‌ها رسید؟ داشتن آرزو به زندگی جهت می‌دهد، اما توجه به توانایی‌ها حرکت به سمت آرمان‌ها را ممکن می‌سازد.»

این نوشته ظریف، با واکنش سریع مخالفان و موافقان همراه شد. در یک سوی موافقان، نوشته ظریف را صحیح و منطبق با واقعیات ارزیابی کردند. در سوی دیگر، منتقدان ظریف را به تفسیر اشتباه از تاریخ، نداشتن دانش تاریخی و توصیه به پذیرش ذلت متهم کردند. در ادامه گزارش حاضر مهم‌ترین واکنش‌ها به نوشته جدید ظریف ارائه شده است.

به گزارش فرارو، در جبهه مخالفان، عبدالله گنجی، فعال سیاسی اصول‌گرا و مدیرمسئول سابق روزنامه‌های جوان و همشهری با هشتگ #ظریف نوشت:

«باید سلطان حسین صفوی را ستود! به تندروها تن نداد و به اندازه توانش گام برداشت. تاج را با دستان خود بر سر محمود گذاشت و گفت فرزندم خدا چنین مقدر کرده است. اما۴۱ سال بعداز فتح اصفهان (۱۱۳۹هجری) به همراه تمامی شاهزادگان صفوی کشته شد و جنازه‌ها را هم به قم فرستادند که اصفهان شورش نکند.»

این توئیت گنجی با واکنش صریح مجید تفرشی، پژوهشگر تاریخ همراه شد. تفرشی در واکنش به توئیت گنجی نوشت: اگر ملتزم به نوشتن این مطالب هستید بحثی نیست. ولی اگر به این نوع تاریخ‌سازی وارونه، صرفه جویی در راستگویی و ارتباط دادن مواردی که از نظر موضوعی و موقعیت شباهتی باهم ندارند اعتقاد دارید، باید بگویم که راه را اشتباه می‌روید. درایت راهبردی و مذاکره به معنای خیانت نیست.» همچنین این پژوهشگر تاریخی در توئیتی دیگر به دفاع از ادعاهای ظریف پرداخت و چنین نوشت: «در دور دوم جنگ‌های ایران و روس، نیروهای روسیه تا آستانه تهران پیشروی کرده و در آستانه فتح کامل ایران بودند. بهتر این بود که جنگ نمی‌کردیم. بهتر این بود شکست نمی‌خوردیم. ولی گزینه بهتری از ترکمانچای منفور ملعون نبود. عدم پذیرش آن توافق ننگین و ظالمانه یعنی که ایران امروز وجود نداشت.» اما حسین دهباشی پژوهشگر تاریخ و مستندساز نیز در یک رشته توئیت به رد یادداشت ظریف پرداخت. او در مهم‌ترین توئیت خود نوشت: علت ترکمنچای جنگیدن نبود، نجنگیدن بود. این‌که از همه‌ی روسیه لشکر فراهم شد، ولی نه از همه‌ی ایران که فقط دلاورانی از خطه‌ی آذربایجان به نبرد فراخوانده شدند. این که خزانه‌ی دربار خراج را خرج حرم‌سرا می‌کرد و این‌که -برخلاف مشهورات- عباس‌میرزا لج کرد و اصلا در جنگ حضور نداشت... دفاع از قرارداد ننگین ترکمنچای برای حزب توده هم قُفل بود...»

برخلاف دهباشی محمد فاضلی جامعه‌شناس و انسان‌شناس در دفاع از نوشتار ظریف در صفحه توئیتر خود نوشت: «جواد ظریف نکته بدیهی، اما مهم گفته: در دنیای سیاست، آرزوهایت را به اندازه توانایی‌ها وظرفیت‌ات انتخاب کن. چقدر این حرف بر کسانی که توهماتشان را جای آرزو فروخته‌اند و توانایی و ظرفیت کشور را خرج این توهمات کرده‌اند گران آمده.»

در جبهه مخالفان برخی‌ها نیز نسبت به عمق پایین دانش تاریخی ظریف ابراز نگرانی کردند و برخی دیگر به او توصیه کردند کتاب بخواند. برای نمونه کمیل خجسته، در مطلبی با عنوان «جناب آقای دکتر ظریف» که از سوی خبرگزاری فارس نیز بازنشر شد، نوشت:

«واقعا تاسف برانگیز است از اینکه عمق دانش تاریخی خود را اینگونه به نمایش گذاشتید. تاریخ به ما نشان داده که هزینه سازش به مراتب بیشتر از مقاومت هوشمندانه واقع‌بینانه است. بعد از تخمین چندی پیش اشتباهتان درباره قدرت روز نظامی ایران، یادداشت اخیرتان درباره تاریخ ایران تاسف برانگیز بود. آقای ظریف! حیف است برای ملتی که فتح خرمشهر را تجربه کرده، تاریخ را به اشتباه روایت کنید.»

همانند کاربران فضای مجازی، واکنش‌های مخالف و موافق به یادداشت ظریف و گزاره‌های مطرح شده از سوی او به میان روزنامه‌های داخلی نیز کشیده شد. روزنامه کیهان، در شمارگان (شانزدهم خرداد) گزارشی تحت عنوان «آقای ظریف از تقبیح ترکمنچای به تحسین آن رسید» نوشت: «ظریف که سال ۹۷ از قیاس برجام با عهدنامه ننگین ترکمنچای از سوی منتقدان برآشفته بود، ۵ سال بعد با این پیش‌فرض که برجام در واگذاری امتیازات به دشمن، شبیه آن قرارداد بوده، به تحسین ترکمنچای پرداخته تا فجایع برجام را توجیه کند!... اگر ملت ایران می‌خواستند بر اساس توانایی‌هایشان انتخاب و حرکت کنند چگونه می‌توانستند انقلاب کنند؟ ... اگر رهبران ما می‌خواستند بدون در نظر گرفتن نصرت الهی تصمیم بگیرند نه رژیم ستم‌شاهی سرنگون می‌شد و نه پیروزی بر صدام میسر بود.»

در جبهه مقابل کیهان، روزنامه هم میهن به دفاع از یادداشت ظریف پرداخت. این روزنامه در چاپ (شانزدهم خرداد)، خود در گزارشی با عنوان «واقعیت ترکمانچای» نوشت: «ظریف در نوشته خود پرسشی تاریخی را مطرح کرده است: راستی نه‌تنها ما مردم بلکه نخبگان ما کدام‌یک را بیشتر نکوهش می‌کنند: آن‌ها که با آرزوی بازپس‌گرفتن سرزمین ازدست‌رفته در قرارداد گلستان، بخش‌های بیشتری از سرزمین و حتی استقلال ایران را به باد دادند، یا آن‌ها که با قرارداد ترکمانچای دست‌کم قسمتی از سرزمین تازه ازدست‌رفته را بازپس گرفتند؟»

گفتنی است، قرارداد ترکمانچای در پی دو دور جنگ بین ایران و روسیه تزاری بسته شد. دور اول جنگ‌ها از سال ۱۱۸۳ تا ۱۱۹۲ شمسی منجر به معاهده گلستان شد و در دور دوم جنگ بین سال‌های ۱۸۲۶ تا ۱۸۲۸ که ایران آغازکننده آن بود، قرارداد ترکمانچای بین طرفین بسته شد. این دو قرارداد، چون یادآور جدایی هفده شهر ایرانی در قفقاز است در تاریخ‌نگاری عصر پهلوی و پس از آن با عنوان عهدنامه‌های ننگین خطاب شدند و در خاطره ایرانیان نقش بستند، اما در میان پژوهشگران تاریخ درباره ننگین بودن آن‌ها تردید وجود دارد.

اخبار

وضعیت قرمز در پی تخریب سد کاخوفکا در اوکراین

اوکراین و روسیه روز سه‌شنبه یکدیگر را به منفجر کردن یک سد و احتمال ایجاد سیلی عظیم در جنوب اوکراین متهم کردند.

به گزارش یورونیوز، اوکراین نیروهای روسیه را متهم کرد که یک سد بزرگ و نیروگاه برق آبی را در بخشی از جنوب اوکراین که تحت کنترل آن‌ها قرار دارد منفجر کرده است. تخریب این سد می‌تواند باعث ایجاد یک سیل بزرگ شود که جان صدها هزار نفر را تهدید می‌کند. سد کاخوفکا با ۳۰ متر ارتفاع و ۳.۲ کیلومتر طول متعلق به دوران شوروی سابق است و در سال ۱۹۵۶ بر روی رودخانه دنیپرو ساخته شد. آب آن برابر با دریاچه نمک در ایالات یوتای ایالات متحده است. خبرگزاری‌های روسی گفتند سد در اثر گلوله‌باران تخریب شده است. شهردار شهر نواکاهوکا که تحت کنترل روسیه است این اقدام را یک «اقدام تروریستی» از سوی اوکراین توصیف کرد. با این حال خبرگزاری روسی تاس به نقل از یک مقام ناشناس دولت روسیه گزارش داد که سد به‌دلیل آسیب «ریزش کرده است.» مقامات اوکراینی پیش از این هشدار داده بودند که خرابی سد می‌تواند ۱۸ میلیون متر مکعب آب را آزاد کند و باعث ایجاد سیل در خرسون و ده‌ها منطقه دیگر شود. وزارت کشور اوکراین در تلگرام نوشت که سد کاخوفکا منفجر شده است و از ساکنان ۱۰ روستای اطراف رودخانه و بخش‌هایی از شهر خرسون در پایین دست رودخانه خواست تا اسناد ضروری و حیوانات خانگی را بردارند، وسایل برقی را خاموش کنند و محل زندگی خود را ترک کنند. اوکراین و روسیه پیش از این یکدیگر را به هدف قرار دادن سد با حملات مختلف متهم کرده بودند و زلنسکی اکتبر گذشته پیش بینی کرد که روسیه سد را برای ایجاد سیل تخریب خواهد کرد. مقامات، کارشناسان و ساکنان ماه‌ها نگرانی خود را درباره جریان آب از طریق سد کاخوفکا ابراز کرده بودند.

تلاش آمریکا برای حل و فصل اختلافات با عربستان

همزمان با آمادگی وزیر خارجه آمریکا برای سفر به عربستان سعودی طی روز گذشته (سه‌شنبه)، یک رسانه آمریکایی از تلاش دو طرف برای حل و فصل اختلافات میان دو کشور خبر داده است.

به گزارش ایسنا، خبرگزاری بلومبرگ در این باره اعلام کرد که آمریکا و عربستان گام‌های اولیه برای ترمیم «شکاف عمیق» میان خود را برداشته‌اند.

بلومبرگ در همین راستا، به سفر امروز آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا به عربستان سعودی پرداخت و این سفر را نشانه‌ای از بهبود روابط میان دو کشور پس از اختلافات سال گذشته بر سر تولید نفت ارزیابی کرد.

این رسانه در ادامه همچنین بر همکاری‌های جاری ریاض و واشنگتن در سودان و اوکراین اشاره کرد. بلومبرگ در ادامه آورده است: دولت جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا بر اصلاح روابط با ریاض تاکید دارد؛ چراکه عربستان پیش از اتفاقات اوپک پلاس یکی از نزدیک‌ترین هم‌پیمانان واشنگتن در خاورمیانه بوده است. طبق این گزارش، همزمان با برنامه ریزی عربستان سعودی برای کاهش تولید نفت، به نظر می‌رسد که دو کشور درحال حرکت به سمت حل و فصل اختلافات پیچیده میان خود هستند

بلومبرگ همچنین اعلام کرد، نشانه‌ها حاکی از آن است که در برهه فعلی قراردادهای اصلی دفاعی و هوانوردی، هشدار آمریکا درباره تحرکات چین در خاورمیانه و تلاش برای دستیابی به توافق عادی‌سازی روابط میان عربستان و اسرائیل، مهم‌تر از ادامه اختلافات میان ریاض و واشنگتن است.

باب مک نالی، رئیس گروه انرژی «راپیدان» و مقام سابق کاخ سفید در این باره گفت که معتقد نیست دولت بایدن بخواهد به جنگ لفظی که اکتبر گذشته رخ داد بازگردد و تلاش خواهد کرد اهمیت تصمیم "اوپک +" برای کاهش تولید خود را کم اهمیت جلوه دهد.

بلومبرک در ادامه گزارش داد که نشانه‌های غلبه بر اختلافات و گرم شدن جو حاکم میان عربستان سعودی و آمریکا در پرونده‌های مختلف مشهود است؛ چراکه دو کشور درحال همکاری با یکدیگر هستند تا طرف‌های درگیر در سودان را به آتش بس متقاعد کنند، علاوه بر این از ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین در نشست اخیر سران عرب در جده استقبال شد و ریاض و واشنگتن همکاری‌هایی نیز در زمینه فضا دارند.

کارن یانگ، محقق ارشد مرکز سیاست انرژی جهانی در دانشگاه آمریکایی کلمبیا می گوید: نگرانی‌های آمریکا نسبت به مشارکت چین در برنامه هسته‌ای عربستان مندرج در چشم انداز «۲۰۳۰»، می‌تواند واشنگتن را به سمت اتخاذ «راه حل میانه» با ریاض سوق دهد.

در نشست شورای حکام مطرح شد

درخواست آمریکا از ایران

نماینده آمریکا در سازمان‌های بین‌المللی در وین در بیانیه‌ای در نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تکرار ادعاهای غرب درباره اهداف برنامه هسته‌ای ایران، خواستار همکاری کامل ایران با آژانس در زمینه اجرای موارد توافق شده در مارس گذشته شد.

به گزارش ایسنا، لارا هولگیت، نماینده آمریکا در نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین در نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که هم‌اکنون در وین در حال برگزاری است، در بیانیه‌ای درباره نظارت و راستی‌آزمایی آژانس در ایران گفت: «همان طور که در گزارش مدیرکل تشریح شده است، ایران به توسعه فعالیت‌های هسته‌ای خود فراتر از محدودیت‌های برجام ادامه می‌دهد. به ویژه آن که ما تاکید کرده‌ایم تولید اورانیوم غنی‌شده توسط ایران تا سطح ۶۰ درصد هیچ هدف باورپذیر صلح‌آمیزی ندارد.»

با وجود این که مقامات ایران ادعای غرب مبنی بر وجود اهداف نظامی در برنامه هسته‌ای ایران را رد کرده و گفته‌اند برنامه هسته‌ای ایران علیرغم پیشرفت‌های بی‌سابقه، صرفا اهداف صلح‌آمیز را دنبال می‌کند و تولید و به‌کارگیری تسلیحات اتمی جایی در دکترین دفاعی آن ندارد، هولگیت با قرائت این بیانیه افزود: «امروزه، هیچ کشور دیگری در جهان از اورانیوم غنی‌شده تا سطح ۶۰ درصد برای اهدافی استفاده نمی‌کند که ایران ادعا می‌کند. ما باز هم از ایران می‌خواهیم به این فعالیت عمیقا نگران‌کننده و مغایر با رفتار تمامی کشورهای جهان پایان دهد. استدلال ایران این است که دیگران به طور غیرعادلانه‌ای با آن مخالفت می‌کنند و آن را هدف قرار داده‌اند. واقعیت امر این است که ایران با عملکردش، توجه‌ها را به خود جلب کرده است. ایران باید تحریکات هسته‌ای خود را که خطراتی جدی در زمینه اشاعه تسلیحات اتمی در بر دارد، متوقف کند.»

در حالی که دولت آمریکا خود با دستاویز قرار دادن موضوعات غیرمرتبط با توافق هسته‌ای، از جمله در پیش گرفتن رویکری مداخله‌جویانه نسبت به امور داخلی ایران و ادعای حمایت نظامی ایران از جنگ روسیه در اوکراین-ادعایی که از سوی مقامات ایران و مسکو رد شده است- در چند ماه گذشته اعلام کرده است که احیای توافق هسته‌ای(برجام) در دستور کار آن قرار ندارد، درباره احیای برجام مدعی شد: «ایران در سپتامبر گذشته با درخواست این که وظایف پادمانی به شکلی متفاوت با تمامی دیگر کشورهای عضو یک توافق جامع پادمانی انجام شود، روی امیدها به این بازگشت دوجانبه به اجرای برجام می‌تواند در آینده نزدیک رخ دهد، خط بطلان کشید. اگرچه، ما می‌دانیم که چنین خواسته‌هایی غیرقابل قبول هستند. در هیچ کجای دنیا بازرسان آژانس مواد و فعالیت‌های اعلام‌نشده هسته‌ای و یافت شدن ذرات مواد هسته‌ای در چند محل اعلام‌نشده را نادیده نمی‌گیرند.»

ادعای درخواست ایران در روند مذاکرات احیای توافق هسته‌ای در وین در حالی مطرح می‌شود که بنابر اعلام سازمان انرژی اتمی، ایران همواره در حال گفت‌وگو و تعامل با آژانس بر سر اجرای توافق پادمانی بوده و به سوالات آن پاسخ داده است.

ایران تنها پس از اقدام ضد ایرانی آمریکا و تروئیکای اروپا(فرانسه، انگلیس و آلمان) در نشست‌های پیشین شورای حکام و صدور قطعنامه‌ای سرزنشی درباره همکاری‌های ایران و آژانس، اعلام کرد که طی اقدامی تقابلی، حدود ۲۷ دوربین نظارتی آژانس را در چارچوب برجام، خاموش می‌کند. کشورهای اروپایی و آمریکا هر زمان تصمیم به تشدید فضا گرفتند، جز پاسخی سخت‌تر از سوی ایران دریافت نکرده‌اند. از جمله این پاسخ‌ها، تصمیم ایران برای غنی‌سازی ۶۰ درصد در فردو در واکنش به قطعنامه سه کشور اروپایی و آمریکا در آبان ماه ۱۴۰۱ بود.

بر اساس گزارش جدید آژانس، ایران اجازه داده است که تعدادی از دوربین‌های جمع‌آوری شده بعد از صدور قطعنامه در آژانس دوباره نصب شوند.

شایان ذکر است، تقریبا یک سوم از دوربین‌های جمع‌آوری شده در این مرحله دوباره نصب شده‌اند نه همه آنها و صرفا بنا بر نظر ایران در سایت اصفهان، آن هم بدون اینکه آژانس به آنها دسترسی داشته باشد. این دوربین‌ها آفلاین هستند و مموری کارت آنها نزد ایران به صورت پلمپ شده نگهداری می‌شود تا وقتی که برجام دوباره اجرا شود و در آن صورت اطلاعات آنها می تواند در اختیار آژانس قرار گیرد اما این اقدام ایران می‌تواند بخشی از آنچه مدیرکل آژانس اخیرا از آن به عنوان "خلاء اطلاعاتی" درباره فعالیت‌های ایران نام می‌برد را پر کند.

در ادامه بیانیه آمریکا در نشست شورای حکام آمده است: «از زمان گزارش پیشین مدیرکل، ایران نتوانسته است درباره ناهم‌خوانی مقدار مواد هسته‌ای اعلام شده توسط آن در شکافت اورانیوم فلزی شفاف‌سازی کند. توضیحات غلط فنی ایران، به کلی غیرقابل قبول هستند. ما ذیل دستور کار پادمانی، با جدیت به این موضوع و دگیر موضوعات باقی‌مانده پادمانی می‌پردازیم. در حال حاضر، تاکید می‌کنم که سطح همکاری ایران بسیار پایین‌تر از انتظارات مطرح شده توسط شورای حکام در ماه نوامبر است.» هولگیت همچنین در این بیانیه با اشاره به بیانیه مشترک ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ماه مارس که در پی سفر رافائل گروسی، مدیرکل آژانس به ایران منتشر شد، گفت: «ما از ایران می‌خواهیم در اجرای کامل اقدامات ذکر شده در بیانیه مشترک به طور کامل با آژانس همکاری کند، از جمله رویکردی که اطلاعات ضبط شده از تجهیزات نظارتی جدید و قبلی را در اختیار آژانس قرار دهد.» بر اساس بیانیه مشترک ایران و آژانس در اسفند سال گذشته اعلام شد که "ایران به صورت داوطلبانه به آژانس اجازه می‌دهد تا چنانچه مقتضی باشد فعالیت‌های راستی آزمایی و نظارت بیشتر را اجرا کند و روش اجرای آن طی یک نشست فنی میان دو طرف مورد توافق قرار خواهد گرفت.

این عبارت به این معنا نبوده و نیست که دوربین‌های نظارتی آژانس به طور کامل در یک فاصله زمانی کوتاه بازگردانده شود یا بازرسی‌ها بیشتر شود و دسترسی‌هایی فراپادمانی داده شود. همان طور که در بیانیه آمده است ایران "داوطلبانه" برای راستی‌آزمایی بیشتر مجوز صادر می کند، از این رو این برخورد و رفتار ایران نباید یک وظیفه و تکلیف برداشت شود.